

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Győri Ítéltábla a dr. Bokros Gábor ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Velky László ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2009. július 9. napján kelt, 5.P.22.314/2008/11. számú ítéletével szemben a felperes részéről 12. sorszám alatt bejelentett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett részét megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül az "A" Hírlap című napilapban fizetett hirdetésként tegye közzé az alábbi nyilatkozatot:

„alperes neve alperes megsértettem felperes neve felperes becsületét, emberi méltóságát azáltal, hogy a "A" Hírlap 2008. április 11-i számában a „Megkérdőjelezett döntés” című cikkben a felperes személyével összefüggésben a szégyen és kistílű kifejezéseket használtam. Mindezt a felperestől elnézést kérek:”

A felperes - külön kérelemre - jogosult 21.000.- (Huszonegyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket visszaigényelni az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóságától.

E célból elrendeli a jogerős határozat rendelkező részének - elsőfokú bíróság útján - a fenti illetékügyben eljáró hatóság részére történő megküldését.

Köteles az alperes az illetékügyben eljáró illetékes adóhatóság felhívására megfizetni 24.000.- (Huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 12.500.- (Tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsülethez, emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azáltal,

hogyan az "A" Hírlap 2008. április 11-i számában a „Megkérdőjelezett döntés” című cikkében a felperes személyével összefüggésben a szégyen és kisztílű kifejezéseket használta. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította. A határozat indokolása szerint az alperes az újságcikkben kritikát fogalmaz meg, miszerint a felperesnek, mint helyi vállalkozásfejlesztési alapítvány irodavezetője a magán érdekét a közérdek elé helyezte és ezáltal a helyi közösségnek kárt okozott. Megállapította, hogy a felperesnek, mint a helyi vállalkozásfejlesztési alapítvány irodája vezetőjének munkaköri kötelessége a helyi érdekek védelme (helyi közérdek). A megyei bíróság álláspontja szerint ugyanakkor az egyes érdekek, így a helyi közérdek, vagy az egyéni érdek egyenrangúak. Az alperes véleményét annyiban találta helytállónak, hogy a felperes egyértelműen a saját gazdasági érdekét tartotta szem előtt, amikor a **helység 1-i „B”** közösségbe jelentkezett be, mivel ez jött létre hamarabb, információkhoz akart jutni, és a **Helység 2-ben** lévő helyi magas adók miatt a telephelye áthelyezésén gondolkodott. Ebben a közösségben alelnöki pozíciót is kapott pályázati pénzek elosztásánál érvényesülő szavazati joggal. Az alperes ugyanakkor mint országgyűlési képviselő országos jelentőségű érdekeket, így a magyar szlovén kiemelt gazdasági övezet létrejöttét és mint **Helység 2** polgármestere a helyi közérdeket (**Helység 2** meghatározó szerepének a növelését) kívánta érvényesíteni a térségben. Mivel pedig mind az országos, mind a helyi közérdek érvényesítésében kudarcot vallott, ezért jutott arra a következtetésre, hogy a kudarcban nagy szerepe van a felperesnek és a hasonló vállalkozóknak.

Kiemelte a megyei bíróság, hogy a jelen eljárásban csupán azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes akár téves véleményének van-e valami reális ténybeli alapja, megfelel-e az emberi gondolkodás és ítélet alkotás elemi szabályainak. A bíróság álláspontja szerint az az alperesi nézet, miszerint a felperes az egyéni érdekeit a közérdek elébe helyezte abból következhet, hogy nem a **Helység 2** székhelyű **„B”** közösségbe jelentkezett be és később sem regisztrált át. Nem fogadta el ugyanakkor azt a kifogást, hogy az alperes a felperest nem hívta, illetve mások sem hívták ebbe a közösségbe. Mindezekből adódhat a megyei bíróság álláspontja szerint az az akár hamis látszat, hogy a felperes gazdasági téren **Helység 2** érdekei ellen munkálkodik. Az alperes azonban a szabad véleménygyakorlása során mindezek alapján nem lépte túl tartalmilag a véleménynyilvánítás szabadsága kereteit és a felperesnek a betöltött tisztségéből adódóan el kell viselnie bizonyos mértékű nyilvánosságot és kritikát.

Az alperes azonban kifejezőmódjában átlépte a korlátokat azáltal, hogy a felperes magatartására a „szégyenteljes és kisztílű” kifejezéseket használta, melyek alkalmasak a felperes becsületének és emberi méltóságának a megsértésére.

A magánérdek érvényesítése jogszabályi és az emberi tisztesség keretei között ugyanolyan tiszteletre méltó, mint a közérdek érvényesítése. Mivel azonban a szégyen és a kisztílű kifejezés alkalmas a felperes társadalmi értékelésének csorbítására, ezért e vonatkozásban a bíróság a személyiségi jogsértést megállapította.

Kiemelte, hogy a felperes a per tárgyát jóhírnév megsértésében jelölte meg, de kereseti kérelme tartalma szerint kiterjedt a megalázó kijelentésekre is, ezért nem tekintette a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai túllépésének, mikor jóhírnév megsértése helyett a személyiségi jogsértés más módját állapította meg.

A személyiségi jogsértést azonban nem ítélte olyan súlyúnak, hogy a bíróság további objektív szankciót fűzzön hozzá, ezért a sajtóban való bocsánatkérés iránti kereseti kérelmet elutasította. Mivel pedig véleménynyilvánításról van szó a jelen esetben, ezért a valótlán tények közlésére vonatkozó kereseti kérelem sem teljesíthető.

Végül utalt arra, hogy a felek által csatolt internetes cikkek az újságcikkben foglalt véleménnyel kapcsolatban a felperest és az alperest is gyalázzák, ezért azok súlytalanná váltak az ügy szempontjából.

Az ítélettel szemben a felperes jelentett be fellebbezést, melyben - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és az alperes kötelezését kérte a sajtó útján történő elégtétel adásra. Előadta, hogy a felperes semmi olyan tisztséget nem tölt be, melyre tekintettel bizonyos nyilvános kritikát el kellene viselnie. Mindemellett az alperes az eljárás során soha nem bizonyította, milyen nyilvános terveknek szabott gátat az a körülmény, hogy a felperes magánemberként a saját gazdasági társasága és munkavállalóinak érdekeit szem előtt tartva a legkorábban megalakult "B" közösséghez csatlakozott.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésében leírtak sem a perbeli tényállásnak, sem az ítélet indokolásaként felhívott jogszabályhelyeknek nem felelnek meg.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése alkalmazásával a fellebbezés és az ellenkérelem korlátai között - a nem fellebbezett részében nem érintve - a Pp. 256/A § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül eljárva bírálta felül.

Ennek alapján a felülbírálat tárgyát kizárólag az elégtétel adásra irányuló kereseti kérelmet elutasító elsőfokú rendelkezés megalapozottsága képezte.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének a.)-e.) pontja tartalmazzák a személyhez fűződő jogok megsértése esetén támasztható polgári jogi igényeket.

Ezek közül az a.)-d.) pontokban felsoroltakat objektív személyiségvédelmi eszközöknek nevezi a joggyakorlat, míg az e.) pontban szereplő kártérítés szubjektív, hiszen az általános, vétkességi alapú rendelkezések szerint követelheti a jogosult. Az objektív személyiségvédelmi eszközök alkalmazására együttesen és külön-külön is sor kerülhet, melyeknek feltétele kizárólag az, hogy a magatartás jogellenes legyen, és okozati

összefüggés álljon fenn a sérelem és a jogsértő magatartás között. A személyiségi jogok megsértését tehát akkor is orvosolni kell, ha fel nem róható magatartással okozták.

Mindebből pedig az következik, hogy objektív személyiségvédelmi eszköz alkalmazására irányuló kereseti kérelem esetében a bíróság csak és kizárólag a jogellenes magatartást és annak a sérelemmel fennálló okozati összefüggését vizsgálhatja, annak alaposságát további feltételtől nem teheti függővé. Mivel pedig a felperes által kereseti kérelmében érvényesített sajtó útján történő elégtételadás objektív szankciónak minősül (Ptk. 84. § (1) bekezdésének c.) pontja szerint követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak.), így a megyei bíróság helytelenül mérlegelte a jogsértés súlyát ebben a tekintetben, és annak kisebb voltára tekintettel alaptalanul utasította el a felperes erre irányuló kereseti kérelmét főképp arra tekintettel, hogy a jogsértés a sajtóban kapott nyilvánosságot.

A megyei bíróság a fentiek szerint téves jogi álláspontot foglalt el, ezért az ítélet az általa alaposnak ítélt, elégtétel adásra irányuló felperesi keresetre tekintettel megkereste a "A" Hírlap szerkesztőségét, mely közölte, hogy elégtételadó nyilatkozat közzétételére fizetett hirdetésként lehetőség van a napilapban. Erre azért volt szükség, mert az elégtétel adást megtestesítő nyilatkozat közzétételét olyan jogi személynek kell végrehajtania, aki nem áll perben, így előzetes hozzájáruló nyilatkozatának beszerzése az állandósult bírói gyakorlat szerint nélkülözhetetlen.

Az ítélet az ítélet a fentiek alapján az elsőfokú ítéletet a fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta, és az alperest kötelezte a rendelkező rész szerinti elégtételadó nyilatkozat fizetett hirdetésként történő közzétételére.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos eljárás az Itv. 62. § (1) bekezdésének f.) pontja értelmében illeték-feljegyzési jogos, így a másodfokú eljárásban is nyertes felperes az elsőfokú bíróság téves felhívása folytán lerótt 21.000.- forint fellebbezési eljárási illeték visszatérítését az Itv. 80. § (1) bekezdésének g.) pontja, valamint 81. § (2) bekezdése folytán kérheti az illetékügyben eljáró hatóságtól. Evégett az ítélet az Itv. 81. § (2) bekezdésére tekintettel rendelkezett a határozat rendelkező részének az illetékes állami adóhatóság részére történő megküldéséről.

Mivel az alperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az ítélet az ítélet a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték helyes összegének (Itv. 39. § (3) bekezdés c.) pontja, 46. § (1) bekezdése) megfizetésére. Kötelezte továbbá szintén a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárási költségének megfizetésére, melynek

összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. Rendelet 3. § (1), (4)-(6) bekezdése alapján állapított meg a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban.

Győr, 2010.évi július hó 8. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró